

Intervju med Jonne Siikavaara

Intervjuare: Pajala ABF med

Hugo Pekkari och Henrik Keskikangas

Plats:

Intervjuare: Niin, Jonne, mitä muistoja sulla on uitosta?

JS: Joo, net olit uittohommat silloin tässä Siikajoella. Mie olen ollut uitossa toistakymmentä vuotta.

I: Ekkös sie Jonne ole ollut semmosessa johtoasemassa?

JS: Joo. Kymppinä. Otin ylös tiimoja.

I: Kyllähän sie olit vähän niinkö eusmiehenä. Se häätty kymppi olla.

JS: Joo. Se piti vähän järjestää. Pittää joesta ja tammista vaarin.

I: Olikos sulla kova innostus aina kevähällä, kun uitto alko?

JS: Se oli kova into kyllä. Kaikki saarnasit uitosta. Sielä oli hauska olla ko olit fiinit ilmat. Olletikki jokiuutossa. Tässäki olit puut Tuppijärnessä saakka. Pitkä joki se on. Siinä oli neljä tammea.

I: Minkä ikäsennä olet lähtenyt ensi kerran uithoon?

JS: Mie olen ollut 25 - 30 vuotta.

I: Jaa. Sie olet ollut niin raakas mies. Sitten sie et tiä siitä ajasta mithään, kun on olheet nahkasaaphaat?

JS: Net olit kaikkiä nahkasaaphaat. Ei ollut kymmisaaphaita kelhään. Kyllä net olit hyvät, mutta jos olit uuet ja tervaamattomat, ne venyit vaikka minkälaiseksi.

I: Net ei tietekään hyvät olheet, jos joutu liukkaishiin paihoiin. Puitten päälle ja sillälaille. Net olit kauhean liukkaat. Vieläkö sattuu olehmaan luntakin puitten päälä.

Onkos sulla muistoja, jos olisit pahemmin kastunut sielä. Joutunu jokheen?

JS: Ei ole vain.

I: Oliko sie enempi koskimiehiä: Että olit koskila kauhean paljon. Niitä jaettiin miehiä pitkin jokivartta. Kovviimphiin paikhoiin panthiin kaikkiin vakasimmat miehet.

JS: Tuossa Ylisellä joella oli paljon koskia. Oli tehty rännit. Sielä oli paljon puita välhiin.

I: Minkälaista sapukasorttia oli laukussa?

JS : Ei se ollu sen kummempi. Oli fläskiä, leipää ja kahvia. Fläski oli pääruoka.

I: Ettei se ollu sen kummempi, vaikka sie olit talosta lähtösin.

Sieltähän sai kuitekki rahhaa vähäsen.

JS: Jos mie oikein muistan, se oli 60 äyriä tiimalta. Se on ollu vuosina 35 - 40.

I: Vuonna -35 saatiin ensimmäinen uittoaavtaali. Silloin se nousi 60 äyhriin. Mutta sitä ennen se oli halvempi. Se oli 50 äyriä. Ylitiimoista ei saanu mitään. Tehtiin välistä montaki vuorokautta töitä.

JS: Joo ainaki. Tammessa maatiin. Mie bruukasit tammenvahtina olla paljon. Monta kevättä.

I: Kukka muut bruukasit olla tammenvahtina?

JS: Kervosen Fransi on ollu.

Henrik K: Oliko sie silloin kuivana kesänä, kun Friiton vaimo hyppäsi väyhlään?

JS: Olin.

Henrik K: Se oli pitkä uitto.

I: Oli sota-aika silloin.

JS: Parhaat miehet olit "inkallattuna". Ei ollu ko vanhoita. Niilä tehny paljon mithään.

I: Mieki olin "inkallattuna" silloin. En ollu uitossa. Mie kuulin, kun saarnathiin kauheasta kuivuudesta.

I: Toivoikkos sie, että uitto kestäis mahdollisimman pitkhään, että sais rahhaa?

JS: Kyllä sille kylläintyki välistä. Se oli kovvaa työtä.

Henrik K: Olletikki silloin kuivana kesänä.

JN: Puut oli ajettu molemmin puolin jokea.

Henrik K: Metki tehimä väkihnäisen Sotkasuvanolla. Menimä makasihniin ja nukuima kolme tiimaa.

...

JS: Mie olen ollu Köngäsen koskele asti. Käymäjoella olen ollu kahtena vuotena. Kihlänkinjoilla en ole ollu enkä Lainionväylälä.

I: Silloinhan se oli vain 60 äyriä tiima, kun sie olet alkanut. Mutta kun tilin sai, se tuntu mukavalta?

JS: Joo.

Henrik K: Siinä tuli ruthoon raha, ko teki pitkät päivät.

I: Teitä oli tuttu saki niinko Siikajoellaki. Se oli päänänsä näitä Anttilaisia. Jokisuullahan tehtiin ennen maailmassa tili. Tilitethiin miehet. Sitten tuli kattominen korttipakalla, kelle se tili kuuluu. Ei teillä semmosta tappaa ollu?

JS: Ei.

I: Teillä oli liika tuttu laagi. Silloinhan aloit jo tilit tulemaan postin kautta.

JS: Yhtenä vuonna oli se lakkohoito. Meitä oli kymmenkunta miestä joella.

I: Kunkas se kävi. Nouettiinkos teitä sieltä poies?

JS: Sinne tuli 60 miestä aihaan poies meitä. Net kävit täälä Siikajoella.

I: Mikäs vuosi se oli?

JS: Joskus vuonna -35. Met uitima. Mutta ei tehneet vain mithään! Met lähimä poies.

I: Mistäs net miehet olit päänänsä?

JS: Antista, Täränöstä ja Kieksiäisvaaralta.

I: Mikä se sinut pani sinne uithoon silloin?

JS: Se oli semmonen poliittinen hoito. Piti olla komunisti ennenko kelpas föreeninkhiin. Mieki meinasin mennä, mutta ei siihen kelvanu. Se oli täällä Norbottenissa semmosta ensi aikoina. Eihän siihen kelvanu.

Henrik K: Kommunistit siinä olit johtajat. Minun velimies Albiini oli puhheenjohtaja.

JS: Mikäpäs siinä. Met lähimä poies. Tammet panthiin kiini. Mutta ei se ollu ko pari päivää, niin se tuli 4 - 5 poliisia tänne. Se me lähimä uithoon.

I: Olikos poliisit sielä joela teän kansa?

JS: Joo. Net panit semmoset kuulutukset, että sata metriä joesta ei saanu tulla lähemmäksi, ei net tulheet enää. Henrikssonila oli "brouninki" matkassa, että jos tulevat, niin hän ampuu!

Kyllä se olis sen tehny, kun kerran kielto oli!

I: Se oli kuule i so ja luja mies. Kauhistus mies!

JS: Nethän Muonionjoela pieksikki joitaki.

I: Siihen ei tainu kuule olla perrää!

Se oli semmonen asia kuule, että kun net nou'uit Kihlankinjoelta niitä miehiä poies. Zackrissonin pojat, Nestori ja Onkkeli, olit noutamassa niitä. Net "stämmathiin" sitten käräjille siittä. Nämät sitten, joita nou'ethiin poies, olit viehraana miehenä siellä. Net vannoit väärin, että he on pieksänheet heitä. Siihen ei tainu olla perrää.

Nestori sai breivin yheltä mieheltä 40 vuotta jälkheen, kun se oli tapah-tunnu. Tuli antheeksipyyntöbreivi, että hän on vannonu väärin!

Onkkeli ja Nestorihan olit kolme kuukautta linnassa. Aivan siittä, kun toiset vannoit väärin! Net ei olheet käsin koskenheet kenheeseen. Mutta yheltä mieheltä, kattoko net olit laulanheet "Internationaalia", net olit komentanheet, että kaikkien pittää ottaa lakin pois päästä. Yksi mies oli niin tottelematon, ettei ottanut lakkia, niin siltä ne olit ottanheet lakin päästä. Mutta ei net olheet muuta tehneet.

Kunkas sie sitten tehit maanviljelyshommat, kun sie olit uitossa?

JS: Isä-vainaa eli silloin. Santeri oli. Se on ollu hyvin v ähän uitossa. Joskus ollu väylälä.

I: Onkos tässä Siikajärvellä tarvittu "ponttooni"hoitoja ja "vorokki"-liikkeitä, millä laverit on veetty läpi...?

JS: On kyllä tässä järvelä.

HK: Mie muistan, että mie olin kerran yhtenä kuivana kevväinä "kelu"-venheen ankkurina keskelä järveä.

JS: Se oli yhtenä kevväinä. Järvestä ei sulanu jää mihään. Ja net toit sen ison venheen. Mie särjin sillä jäätä kaks viikkoa.

HK: Onkos mihään mukavia muisteluksia uittohoijosta?

JS: Sielä oli hauska olla välistä. Hyviä kavereita sitten oli. Olima tässä joella, ja Uentalon Juhani oli. Sitä piethiin aivan laulajanna. Poikasia opetti laulamhaan. Juhani ei tarvinnu tehjä mihään. Eikä se kestäny valvomista. Se nukku väkisin.

Met olimu kerran tuola ja Erkin Gösta oli kansa. Juhani nukku vonkapaikalla istualheen. Gösta meni puun takkaa ja tervehti, että se on Täränöstä Baltzari. Juhani sano, että mikä on sinut tänne pannu. Ei se tienny mihään. Juhania net kiusasit.

I: Mutta Juhani oli ahne olehmaan uitoissa sentähän. Se oli väyläläki paljon uitossa.

HK: Mutta viimein se kylläinty anttilaisille. Se ootti että lovikkalaiset tulevat hännän kansa. Se meni meän kans Pajahlaan. Net kiusasit niin paljon sitä.

JS: Joo, kiusasit poikaa.

I: Kyllä sielä on välistä ollu huonoja ilmojaki, kun sie olet ollu sielä?

JS: Kyllä se on ollu.

Lunta sato, kun me olimu joella.

I: Se oli kova se tilin oottaminen, kun saathiin uitosta tili.

JS: Tili maksethiin täälä aina.

HK: Karvosen Iikka oli maksomies. Se bruukasi tehjä tilin meille.

JS: Varsin annettiin tili. Ei se montaa kymppiä ollu.

HK: Ei ainakhaan. Mie muistan yhtenä kevväinä oli kauhean suuri tulva. Mie olin miehenottajanna Lovikassa. Grannin poika, Ake Kenttä sanoi, että hän ei pääse koskhaan uithoon. Mie sanoin, että mene minun eestä. Ei sielä ole kuin venheen kuljetusta. Vanhat äijät olit niin vihassa, että ko sie muile annat. Sie olisit itte hyvä venettä kuljettamaan. Mie sanoin, että konstikos sitä on alavirthaan kuljettaa!

Se osti evhät laukhuun ja uuet saaphaat. Antissa tilitettiin. 25 kruunua se sai. Arveli jälkheen, että ei olis kannattannu lähtää.

I: Miksi se uitto oli niin lyhykäinen?

HK: Ei se ollu kuin Anthiin asti. Tornioniemestä Anthiin.

I: Mutta uittohoito on ollu erilaista viimisinä kymmeninä vuosina. Ei miesten tilityksistä ole puhettakaan, ennenko työ on ollu kaikki. Sitten miehet on heittäneet pois, kun häntä on ollu Muonionväylässä.

Ennen ei ole välitilityksiä ollu kelhään. Nethän on laikki muuttunheet. Ei sitä ole saanukhaan panna poies, kun työ on keskissä.

JS: Ei silloin ollu rahhaa, mutta ei sitä niin paljon tarvittukaan.

I: Ei ihmiset vaatinheet niin paljon. Kunkas Siikajoen varressa oli asuntoja? Mie tiän, että sielä oli yksi kämppä.

JS: Kyllä se oli keho. Tuppitammela ja rännilä oli jonkulainen.

I: Mieki olen siinä kämpässä nukkunu, mikä oli rännilä.

HK: Siinä tahto olla käärhmeitä uiton aikana.

JS: Joo, siinä oli paljon käärhmeitä ja pitkin joen vartta. Oikea käärmepaikka.

I: Kyllä net käärhmeekki on loppunheet sieltä?

JS: Kyllä niitä tietekki onkin, mutta sielä kuljethaan niin vähän.

Met uiton aikana menimä tuohon joelle. Se tuli järvelä monta vasthaan. Uit tälle puolelle. Met otima venheeseen kaks - kolme. Yhen panima litran pulhoon. Panima korkin kiini. Se piru kuoli. Emmä hoksanheet, ettei se saanu ilmaa.

I: Eikös net olheet vihasia teille?

JS: Ei, ei käärme tehe mihään. Nämä ei ole ko semmosia "snuukkia". Net ei tehe mihään, vaikka sisälle ottas.

I: Onkos sinun aikana tullu isompia tapaturmia uitossa?

JS: Ei ole vain sattunu.

I: Liviöjoellahan niitä on tullu montaki. Siinä on hukkunu ainaki kaksi. Ensimmäinen on ennen meän muistoja.

I: Bruukasikos teitä olla paljon miehiä tässä Siikajoella?

JS: Pari - kolmekymmentä. Oikein kuivana vuonna oli neljä - viisikymmentä. Lovikkalaisekki olit.

I: Tavallisina kevväinä olit päänänsä Antin miehet.

Tässähän on järveläki ollu plassia.

JS: On ainaki ollu. Isoja plassia ja isoa mettää.

I: Kuinkas sie tulit hyvin yhteen niitten isommitten pomoitten kansa?

JS: Hyvin. Ei ollu koskhaan mihään. Fahlanderi oli pää. Ja Brori, Folken poika.

I: Kyllä nämäkki olit jonkunlaisena uittoceeffinä Antissa, kuten Karvosen Iikka ja Karvosen Friitto?

JS: Friitto oli häntämiehenä. Sitten oli Lundin Älvsbystä.

I: Lundin on ollu täällä viimisseen uithoon saakka.

HK: Se oli vain 43-vuotias, kun se tuli.

JS: Pajalan Oskari oli kans välhiin. Mutta ei net ottanheet ennää sitä.

I: Hän oli semmosia "föörmanneja", että se piti itteänsä "föörmannina", vaikkei se ollukhaan!

JS: Lundin oli ceeffinä. Pajalan Oskari tuli sinne ja otti venheet ja meni väyläle. Oli yömyöhä. Uittoyhitiön venheellä. Se oli päissä. Häijytelheen se tuli. Mitäs sille paljon teki.

HK: Se oli ottanu jonku osan kerran venemoturista. Lundin ei saanu käyntihiin milhään.

I: Sie muistat kerta, kun sie olit uitossa väylälä silloin ja met olima Erkheikin rannassa. Oli pyhäilta. Mellan Einariki oli uitossa. Karvosen Edvini ja sie (JS). Met olima yhdessä laakissa. Sitten piti olla mukamasten kaksi ceeffiä. Lundin oli tietekki ceeffinä. Pajalan Oskarin piti kans tehdä, että on ceeffi. Oskari pakkas komentamhaan meitä kans.

Päätethiin sitten, että teän pittää alkaa nyt painimhaan. Joka painimissessa pärjää, niin se on meän ceeffi. Ei se tainu sitä painimista tulla!

JS: Joku kuttu sitä "Nahka-Pajalaksi". Se ei tykäny siitä.

I: Näköä sillä ei ollu ollenkhaan.

Kyllä se sulleki kelpasi uni, kun pääsit uitosta?

JS: Kyllä se kelpasi. Istualthaan sitä nukku. Vuorokausittain valvothiin. Se oli ankaraa.

HK: Silloin kuivana kesänä valvothiin kuus (6) vuorokautta Siikajoella!

(HK = Henrik Keskikangas, I = Hugo Pekkari)

HK: Rännisuvannon ylempänä on koski. Meitä oli lovikkalaaisia äijiä. Mie vonkasin siinä alempana. Palovaaran Thure-vaina alko juohmaan kahvia, niin se nukku vati suuhun. Ei semmoset ole mikhään täyet työmiehet.

I: Mie muistan semmosia kevväimiä, vaikka oli jo uittoaavtaaliki, mutta ei siinä ollu mithään, kuinka pitkhään pittää tehjä. Se tehetethiin viikkokausia yksilä silmilä. Semmonen joka nukkuu, niin annethaan tili. Ei kukhaan tohtinu nukkuu. Kaikki halusit tienata kruunut. Tehtiin kauon aikaa, kun vain pikkusenki pystössä pysy. Kyllä se oli kurja aika.

Viimisissä uitoissa ei ole tehty kuin kymmentä tiimaa.

I: Olisko vielä soma lähteä uithoon, jos olisit nuorempi ja terve mies?

JS: Joo ainaki!

I: Eks sieki pitäny kummana, kun uittohoito heitethiin poies?

JS: Joo. Rahat menevät muualle. Ei tänne jää mithään.

I: Sitten kun tuntipalkka alko olehmaan jo useamman kruunun, oli uittohomma sitä parasta tienastia. Tehtiin niin paljon tiimoja. Se kokkointu vähän.

JS: Pölkyn ajoki; tässäki kylässä oli toistakymmentä hevosta. Talvet ajethiin pölkkyjä. Nyt ei ole mithään.

I: Eihän mettätyöläisillä ole niin hyvä palkka. Niilä on kuukausipalkka. Ei niitten kannatte alkaa lakkoilemhaankhaan. Työnantaja laittaa sen isompia konheita. Net on huonossa jamassa mettätyöläiset rohki.

JS: Mie muistan, kun mettätyöläiset sait kuukausipalkan. Mie menin kylhään Gööranhiin. Karvosen Otto oli sielä. Veet tulit silmistä. Mie, että mikä Otolla on? "On saatu kuukausipalkka ja kaikki buulaakit menevät konkurssiin!" se sano ja itki.

Görani toisena!

I: Kyllä sitä, kun sielä joela oli, niin vaatetta hääty olla matkassa. Olekko sie joutunu "loijola" nukkumhaan?

JS: Kyllä met bruukasimma nukkua .. "loijola". Oli räntäsateita. Havuista tehtiin suojusta.

I: Olekko sie ollu uitossa näitten oikein vanhoitten miesten kanssa, kuten Mellan Oskari?

JS: Olen ollu Oskarin kans töissä.

HK: Mieki kerkisin olla Oskarin kanssa töissä.

I: Oskari oli puhelias mies. Ja leikkisäki. Kova ääni.

JS: Erkin Kalle bruukas olla kans.

HK: Se oli tammenvahtina. Se lähti käyhmään kotona ja Juhani alko vahiksi. Mie ja Nilimean Oskari vonkasimma rännin alla. Puita tuli rännin täyeltä ja ruuhka eikö kasusi. Osku huusi ja näytti kankea. Jussa ei muuta ko laski.

Oskari viimein laukko tammele ja kirosi. "Haatana, mie en saanu haakkuunia (??) kiinni!!", sano Juhani.

JS: Joo, sehän hajotti kohta koko rännin.

HK: Juhani tietenki häijyyttänsä laski, että tullee töitä.

I: Mieki olen Oskarin kansa ollu monta kertaa uitossa. Se bruukasi olla väyläläki venemiehenä.

I: Onkos sinun aikana ollu kokkia, jotka kuljit uiton matkassa?

JS: Ei ole ollu.

I: Niitähän oli ennen Kihlankin joilla. Suomessahan se on ollu tavallista, niin kauon aikaa, kun uitot on olleet. täälä ei tetenkään ole ollu.

I: Mie olen yhen kerran käyny Kihlankinjoella uitossa, kun oli kokki. Mie olin nuori, alla kahenkymmenen paljon. Kokkina oli Terpan Fanny. Se on asunu vanhuutheen saakka Aareassa. Sillä oli lapsia monta, vaikka se ei ollut ollu naimisissa koskhaan. Se meni vasta vanhuueessaan Kielis-Kallan kans naimisiin.

Sielä oli yks järvi, jossa oli kämppä. Se oli siinä kokkina ensin kauon aikaa, mutta kun häntä lähti siittä allekäsän, niin oli vasittu vene, tavattoman suuri kokkivene . Sillä kuljetethiin kokkeja. Siinä olit kaikki ruokakämpheet venheessä. Kyllä se oli hyvä, kun valmista ruokaa sai. Maksaa tietenki sen piti.

JS: Pölkkymettässä vain oli kokki. Mieki olen asunu monta talvea.

I: Mie oli mettässä kuustoista (16) vuotta peräkkäin ja koko ajan oli kokkiliike. Se loppu sitten, kun alethiin kuljettamhaan hakkomieiä kotona. Kyllä se ouosti, kun piti alkaa itte laittamhaan ruoka.

JS: Biilillä kuljethaan nykyaikana 10 peninkulman päässä ja eikö kotia.

I. Mie muistan yhenki savottavuoen. Oli yks talvi ja olin Kangosen takana Karvosen vaarassa ja Hoikissa maissa. Se oli sitä Kemiyhtiön hoitoa. Mie olin Kruunule ollu jo ennen, mutta mie en lähteny. Mie tehin Kemiyhtiölle sinä talvena.

Kämppiä oli kauhean paljon. Kaksi kokkia oli joka kämpässä, eiväkkä ne kämpät olheet kovin kaukana toisista. Tansit laitethiin joka lauanta-ilta. Se bruukasit siinä kämpässä olla tansit, missä mieki asuin. Se oli oikein vanha suuri pritti. Kylästä tietenki tuli vaikka kuinka paljon vaimoja. Kaheksan vaimoa oli jo omasta takkaa, ko oli kaheksan kokkia. Se oli kauhean hauskaaki välistä.

Samalla tiellä, missä mieki ajoin, oli parhaila aikaa 60 hevosta. Siinä meni biilitie rintaa. Biilit ajoit toista tietä.

Mutta oli pitkä ajomatka mullakin. Net olit ajosaroissa. Jokhaisseen sarkhaan oli eri kontrahti. Kaikista pisin oli 11 kilometriä.

Kyllä ne on aijjat paljon muuttunheet siitä.

Uskoks sie, että tämän aikakauden miehet ossaisit alkaa tekheen mihään, jos ne vietäs uithoon? Että tulis entisen aikhainen hoito?

JS: No, ei ainakhaan! Ei veikkosen henki!

I: Siehän kerroit aikaisemmin, että piti olla kommunisti, ennenkö pääsi föreeninkhiin. Sie menit jälkhiin siihen?

JS: Joo, sehän muuttu jälkheen. Siihen kelpas sitten kaikki.

I: Mistäs sie uskot johtui, että piti olla komunisti ja kova politiikka?

JS: Mie en tiä oikein, mikä se oli.

I: Mie uskon, että se johtu paljon siitä, että ihmisillä oli silloin niin matala elintaso, että se oli aivan kauhea. Siittä se nousi se kauhea kiihko. Tuli kova politiikka.

JS: Ne, jotka olit talolliset, ei siihen päässy milhään.

I: Silloin, kun Pajahlaan laitethiin osasto, niin se oli ensimmäinen ammattiliitto, mikä tällä perällä on ollu. Silloin oli Harjun Karti, joka oli oikeanna johtajanna silloin. Tuohmaan Martin o li kasöörinä. Martin kirjotti minut sisälle. Saapi sanoa, että mie olin ensimmäisiä jäseniä.

Meetlemmaksuhan oli pieni, mutta meetlemmejä oli paljon, ja kassaan kökkööntu pikkusen rahhaa. Harjun Kaartiki painu Etelä-Ruothiin ja otti kassan matkhaan. Silloin se osasto hajosi.

Silloin ko se osasto hajosi, met aloima hommaahmaan Anthiin osastoa. Mutta mie en musta, mikä maailmattu silleki tuli, kun se Antin osastoki kaatu.

HK: Loviikassakin meni kaks föreeninkiä persheelleen inkallausten vuoksi.

I: Kuinkas kauon teillä meni, kun te lähittä järveltä ja olitta suussa?

JS: No, se ei menny niin pitkhään. Kyllä se viikonpäivät meni.

I: Mitäs tästä järvitammelta on väyhlään matkaa?

JS: 3 - 4 kilometriä.

I: Tästä ei ole enää niin kovia koskia väyhlään käsin.

JS: On siinä yksi Myllykoski.

I: Se, jossa on ollu entinen Antin mylly. Sitähän sanothaan Myllykoskeksi?

JS: Se on alempana. Suvanoita on paljon.

I: Onkos se entinen myllyn sija jäljellä joessa?

JS: Ei ainakhaan. Se on purettu. Maantie mennee siitä poikki joen.

Se oli kans tyhmää hommaa. Karvosen Erkilä palo talo. Se tartti saaha myllyn rakennukseen, joka oli kaks vooninkinen. Siittä luvathiin ottaa, mutta ei olis kannattenu. Siihen olis pitäny panna pootukaton. Se olis ollu muistona. Erkin ei tarttenu maksaa siitä mithään. Se oli hyvä mylly. Mie olen viimeksi jauhattannu sillä. Mulla oli jyviä kolme säkkiä ja met Elinan kans kävimä jauhattamassa. Mie olin myllärinnä.

I: Kukas siinä muuten bruukasi olla myllärinnä?

JS: Lenonartti Keskikangas ja Liminkan Oskari. Siinä jauhethiin paljon.

I: Siinähan ei ensin ollu sihtihoitoa, mutta eikös siihen laitettu?

JS: Joo. Se laitethiin siihen. Se oli hyvä mylly. Mutta sitten net laitot Täränthöön kans myllyn.

I: Kyllähän se myllyhoito oli pystössä jälkhiin ko sieki olet ollu uitossaki paljon sielä?

JS: Oli ainaki.

I: Oliko mylly uiton tiellä?

JS: Ei ollu. Joki oli laijassa. Oli eri juova, joka meni mylhyyn. Siinä oli lunkat, ettei puut pääse. Siinä oli saha kans. Se kävi vielä.

I: Se oli kylän yhteinen seki?

JS: Joo, kylän yhteinen. Mie piän, siinä oli kymmenkunta, jotka omistit sen. Me olima yhtenä.

I: Olikos siinä vasitut miehet, jotka sahasit?

JS: Oli siinä vasituita. Oli Liminkan Oskari. Mie bruukasin olla paljon toisena. Siinä tulit hyvät lauat. Siinä oli voimaa. Siinä oli pärehöylä ja vesihöylä kansa.

I: Net pitäs olla kaikki pystössä semmosena muinaismuistona.

Oleks sie ollu porohommissa?

JS: Olen mie ollu aika paljon. Vuosikymmenen toista. Talvela ja kesälä paljon.

I: Et sie uiton aikana joutanu poromethään?

JS: Ei silloin ole kukhaan poromettässä!

Katto, poro kantaa silloin. Se alkaa viikkoa ennen juhannusta. Silloin se bruukathiin lähteä hakehmaan. Se on ankaraa hommaa.

I: Onko sulla ittelä poromerkki vielä?

JS: Ei mulla ole enää. Mie olen pannu pois. Mulla oli paljon poroja ennen. 70 parhaila aikaa. Ei ole pojalakhaan poromerkkiä. Ei se perusta. Se on sanonu, ettei hän halvaa niitten kans alkaa värkkäähmään!

....

.....

HK: Mie muistan, kun Tet olitta olheet kerran Sunnan Oskarin kansa. Pikku Manne oli istunu sielä. Se oli kysyny, että mitä Kyöstäjälle kuuluu? Tet olitta Kyöstäällä käyhneet. Sie olit sanonut, ettei sieltä vain mithään erityistä kuulu. Mutta Erlandilla o n kaivo kaatunut! Se se oli Manne pannu oven päälle varsin. Se lähti kattomhaan, että min-kälaista hoitoa, kun kaivo on kaatunut.

JS: Manne oli täälä paljon minun kans. Met ajoima halkoja. Mie meinasin panna hänen aihaan, ko mie en joua. Mie opetin traktoria aihaan tuola Ruuttivuomassa. No, ei siittä tullu ainakhaan mithään. Se oli ahne viih-naan.

HK: Se bruukasi sanoa, että jos meillä olis viinaa, niin met joisima kai-ken aikaa.

I: Oleks sie koskhaan ollu Köngäsen rännilä uittohommissa?

JS: Olen mie ollu parina kevväinä. Laskima rännistä.

I: Tulikos isompia ruuhkia? Siihen rännin alle?

JS: Kyllä se välistä tuli siihen alle. Piti topata laskun.

I: Ekkös se sie ollut kerran yhtenä pyhäiltana, kun tuli koko ränni täytheen ja pitkästi vielä rännin alta, ränni päästä päähän saakka. Puita tuli vielä paljon yli rännin. Se särki rännin. Jou'uthiin kor-jaahmaan.

JS: Olin mie silloin. Siinä oli kierä puunmeno. Se oli alla niin kuiva. Se teki ruuhkan.

HK: Kyllä se hääty tämän viimisen rännin aikanaki olla vonkamiehet rännin alla. Mie muistan kerran, met olima siinä rännilä. Se oli Thyni Akseli Lovikasta ja Heikki Heino Ohtanasta, rännin alla. Heino marsiskeli sielä, kun se oli ruuhkanu, ja Sholberigin oli tullu aamulla varhain ja menny nurkan taka kusele. Se tietenki katto vähän maahan ja kuseskeli. Heino oli päivitelly, että Sholberiki kattoo pirriä ja itkää.

HE, he, he!

...

...

I: ...

...

Tornbergin Edvini ja Vanhatalo Emy lähtit laskemhaan venheelä järvenperästä yhtenä pyhäpäivänä. Niitten piti mennä Varvarin ranthaan. Sielä oli kauhea ruuhka Varvarin karissa. Edvini soutamhaan ja Emy perhään. Siinä ei ollu kethään muita. Mie rohki pölkäsin. Se katosi vene monta kertaa, niin että me emmä nähneet. Silloin se taas tuli näköselä. Kova paikka.

Minun isä on ollu purkamassa sillon 1897. 9 300 täyspitkää puut, 12 tuumaa rinta. Net olit 12 tuumasta leimatut. Se on ollu koko kesän purkamassa sitä poies Suomen miesten kansa. Hän oli semmonen uittoceeffi sillon. Net on olheet entisen Baltiskan puulaagin puuta. Silloinhan ei ollu yhtään uittöföreeninkä. Se itte kuki buulaaki uitti puut.

Se oli yks Koppelon Jaako, Suomen mies, jota Pajalassaki muistelthiin. Hän oli sielä yhtenä koko kesän. Sillä oli menny kuulo melkein tarkoin. Ei se juuri kuuro ollu. Kesän oli ollu siinä virrassa, siinä kovassa töhinnassa.

Oli yksi maallikkosaarnaaja tullu pitämhään seuroja. Se tuns kans Koppelan Jaakon. Hän alko Jaakon kans saarnaahmaan. Jaako ei voinu kuulla. Saarnamies kysy, että pirukos sulta on kuulon vieny? Jaako ei ollu niitä kristityitä miehiä.

Bandet tog slut!